

Пропозиції
до проекту Закону України
«Про внесення змін до статті 46 Цивільного кодексу України щодо
визнання фізичної особи померлою»
*(реєстр. № 10272 від 20.11.2023)**

Метою законопроекту є зменшення строку для визнання фізичної особи померлою у випадках, пов'язаних із воєнними діями.

На основі аналізу змісту проекту Закону вважаємо за доцільне висловити такі міркування.

У пояснювальній записці до законопроекту відсутнє обґрунтування потреби та доцільності зменшення строку, після спливу якого фізична особа, яка пропала безвісти у зв'язку з воєнними діями, збройним конфліктом, може бути оголошена судом померлою.

Сучасна дійсність свідчить, що велика кількість фізичних осіб перебуває у російському полоні, на лікуванні у важких станах, насильно вивезена за межі України, викрадена тощо. Всі ці особи перебували в обставинах, пов'язаних із воєнними діями. На нашу думку, шестимісячний строк, як загальна норма для визнання особи померлою у зв'язку з воєнними діями, збройним конфліктом у державі, де діє воєнний стан, є занадто коротким.

Крім того, статтею 43 Цивільного кодексу України передбачена можливість визнання судом фізичної особи безвісно відсутньою, якщо протягом одного року в місці її постійного проживання немає відомостей про місце її перебування. У зв'язку із цим законодавча пропозиція видається сумнівною.

Принагідно зазначимо, що у Цивільному кодексі України строки прив'язані до дій або подій (частина перша статті 251), а перебіг строку відповідно до статті 253 цього Кодексу починається з наступного дня після відповідної календарної дати або настання події, з якою пов'язано його початок. Застосований у законопроекті термін «обставини» є незрозумілим для відліку строку, адже обставини, як окреме поняття, теж можуть охоплюватися певним строком, бути тривалими у часі.

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

** Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*